

SKUP 2000 – 48

Prosjekt: Det hvite hus på Marienlyst

Medarbeider: Espen Harpestad Mikalsen og Odd Røar Lange

Publikasjon: Dagbladet

Publisert: August 2000 – januar 2001

Medium: Avis

Tema: Medier

Metoderapport, SKUP-prisen 2000.

1. Espen Harpestad Mikalsen og Odd Roar Lange.
2. " Det hvite hus på Marienlyst – NRK i omstilling".
3. Publisert i Dagbladet, Oslo i tidsrommet august 2000 til januar 2001.
4. Dagbladet, PB 1184 Sentrum, 0107 Oslo, telefon 22 31 06 00.
5. Espen Harpestad Mikalsen, Dagbladet, PB 1184 Sentrum, 0107 Oslo, telefon 22 31 09 43/ 91 60 04 70
Odd Roar Lange, Dagbladet, PB 1184 Sentrum, 0107 Oslo, telefon 22 31 07 53/ 90 58 34 85

6. Redegjørelse for arbeidet.

a) Når kom arbeidet i gang, og hva var ideen som startet det hele?

Etter at Kåre Willoch gikk av som styreformann i NRK i juni 2000, merket vi oss at det nye styret med Torger Reve i spissen skulle være det første "profesjonelle" styret i NRK gjennom historien. Da dette styret for første gang samlet seg 22. august 2000, var vi vitner til det som var begynnelsen til denne historien; Etter styremøtet var det ikke berammet noe tid til pressen i det hele tatt. Et nærmest samlet pressekorps måtte mase seg til en prat med styrelederen etter styremøtet denne dagen. Det hører med til historien at all presse fikk beskjed om at det ikke skulle være noen pressekonferanse i etterkant, på grunn av en påstått lekkasje til Dagens Næringsliv tidligere. Grunnen til at vi i det hele tatt fikk stoff fra denne dagen skyldtes utelukkende massivt press fra et samlet pressekorps (med unntak av VG, som ble hjemme da de fikk beskjed at ingen i styret ville snakke etter møtet).

b) Hva var den sentrale problemstillingen ved starten av prosjektet?

På bakgrunn av nevnte hendelse bestemte vi oss for:

1. Slik kunne det ikke fortsette. NRK er en viktig samfunnsinstitusjon med 4, 5 millioner eiere. Fra å være relativt åpent, skulle nå alt foregå i lukkede fora. Dette kunne vi ikke akseptere, og formulerte følgende todelte problemstilling:
 2. A) Hvis denne arbeidsmåten var styrets policy framover skjønte vi straks at vi måtte bruke andre metoder får å få tilgang til informasjon. Hvis ikke styret selv ville si noe, skulle vi få det fram uansett.
 - B) Hvis dette var et profesjonelt styre, og symptomatisk for hvordan resten av næringslivets styremennesker jobber, ønsket vi også å avdekke hvordan mektige næringslivsmennesker tenker, og hva som er deres definisjon av å være "profesjonell". Som pressefolk opplevde vi faktisk det motsatte allerede første dagen: Styreleder Torger Reve virket fullstendig uprofesjonell i forhold til pressen.

Til tross for sin professortittel; kunne det være flere sider ved denne styrelederen som gjorde ham mindre egnet til å lede NRKs styre?

c) Ble problemstillingen endret underveis? I så fall hvorfor og hvordan?

Vi jobbet systematisk etter vår utgangsproblemstilling. Etter hvert begynte spekulasjonene om Einar Førdes arvtaker å komme. Da fristen for å søke jobben ble satt så sent som i november, og det samtidig ble klart at NRK hadde dårligere og dårligere råd, forsto vi at det nye styret nå hadde så store arbeidbyrder at det kunne komme problemer. NRK skulle finne ny sjef, Einar Førde skulle legge fram et budsjett i balanse (noe han ignorerte flere ganger), og NRK skulle finne svære beløp for å henge med i den digitale utviklingen. Vi mente at dette måtte gå galt, når alt skulle på plass innen 2-3 måneder. Vi forandret derfor ikke problemstilling, men jobbet tvert i mot med forsterket innsats etter hvert som Førde ikke la frem et balansert budsjett og etter hvert som Reve sa mindre og mindre. Da alt toppet seg rett over nyttår 2001, så vi også dette som et resultat av det klimaet styret hadde hatt seg i mellom hele høsten, og det som kom frem i etterkant av Torger Reves avgang, bekreftet også det vi fikk vite gjennom flere kilder hele høsten.

d) Kort beskrivelse av organiseringen av arbeidet.

Vi har i all hovedsak vært to nyhetsreportere som har jobbet med dette kontinuerlig. I tillegg har vi alltid sørget for å ha kommentatorer i bakhånd, som supplerende ledd. Vi har drevet helt alminnelig kildearbeid, uten å kunne utdype dette. Vi har, selv med så tett samarbeid, vært nødt til å beskytte kilder også oss i mellom. På grunn av dette kan vi ikke kommentere hvilke metoder vi har benyttet oss av, bortsett fra at det ikke har vært noe hokus pokus. Mye av materialet er fremskaffet via anonyme kilder, men ingenting har vært publisert uten at de samme opplysningene er blitt bekreftet av flere kilder. Dette har vært tildels tidkrevende arbeid, fordi vi lenge kan ha sittet på ting vi "visste" var sanne, men ikke kunne trykke. Dette har også medført en del jobbing utenfor ordinær turnus.

Det viktigste er uansett at vi tidlig bestemte oss for aldri å gi oss, og at det var gjennom systematisk og tålmodig jobbing at Torger Reve kanskje ikke viste seg som like profesjonell i virkeligheten som på papiret, når alt kom til alt.

Oslo, 19. januar

Espen H. Mikalsen

Odd Roar Lange

VEDLEGG: Artikler i datorekkefølge.